

Ongrijpbaar en onplaatsbaar

Herman is ongrijpbaar en onplaatsbaar. Is hij numeriek wiskundige of getaltheoreticus? Of misschien beter numeriek ingenieur dan wel getalpracticus, want hij kreeg al die nieuwe algoritmen aan de praat.

Herman is niet in een hokje te stoppen. Hij heeft aan veel verschillende dingen gewerkt. Hij heeft doorbraken bereikt, wereldrecords gevestigd, de krant gehaald, voor zichzelf en voor het CWI, met het verifiëren van eindige versies van de Riemannhypothese en met het factoriseren van immens grote getallen. Hij heeft een aantal opmerkelijke promovendi begeleid, die dan, in de wonderlijke traditie die we in Nederland hebben, bij een ander moesten promoveren.

Herman is onderzoeker maar ook ondersteuner, of liever gezegd *a good citizen*, de beste die we hebben. Hij was al *souschef* voordat hij promoveerde. Souschef was een van de belangrijkste functies op het vroegere MC. De souschef deed het werk waar de chef voor betaald werd. Herman was de oprichter en de eerste voorzitter van de personeelsvereniging. Hij was lid van het trio dat enkele jaren geleden het ECM in Amsterdam organiseerde, een groot succes. Hij was secretaris van het KWG, het Koninklijk Wiskundig Genootschap. En dan mis ik nog het een en ander.

Toen ik werd gevraagd ERCOM voor te zitten, zei ik: "Alleen als Herman secretaris wordt." ERCOM is een groep directeuren van zo'n twintig Europese wiskunde-instituten.

Herman en ik gingen eind januari 2006 samen naar Barcelona om de zaak van de vorige voorzitter over te nemen. 's Middags werken, 's avonds een van de beste diners die ik ooit heb meegemaakt, en de volgende morgen hadden we vrij. We togen op weg naar de kathedraal van Gaudí. Herman had een plattegrond. "We moeten naar dát plein, daar zijn drie metrostations." Een groot kaal plein, zonder metro, wel met drie musea. Op zoek naar openbaar vervoer kwamen we vervolgens langs de lokale boekhandel over grafisch ontwerp en typografie, waar ik een half uur doorbracht en de Spaanse vertaling van het befaamde essay van Stanley Morison, *Principios fundamentales de la tipografía*, vond.

Pas achteraf besepte ik dat Herman alleen maar had gedaan alsof hij de betekenis van de M op de kaart verkeerd interpreteerde. Het was een

voorwendsel om mij langs de enige locatie in Barcelona te voeren die ik, zoals hij wist, nog interessanter vond dan die kathedraal die nooit afkomt.

Vier jaar lang heeft Herman mijn taak binnen ERCOM gemakkelijk en plezierig gemaakt. Ik zat de vergaderingen voor, Herman deed al het werk op de achtergrond en hij deed het perfect. Weer een voorbeeld van Herman die het werk doet terwijl een ander met de eer gaat strijken.

Veel dank voor alles, Herman! Het ga je goed.

Jan Karel Lenstra